

στρατηδόν! Ὁ θεὸς ἔρρηξε κραυγὴν... θλίβων τὸ πλευρόν του δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν του. Ὁ ἐπιστάτης, ὁ μνηστὴρ καὶ ἐγώ, ἐπεσέταμεν κατὰ τοῦ δολοφόνου, οὕτινος ἀφηρέσαμεν τὴν αἰμορραγὴν μάχαιραν. Ὁ τρομερὸς ἐρεθισμὸς τοῦ ἐξέλιπε σὺν ᾧ κτυπήματι· οὐδ' ὅπως ἀντέστη, καὶ εἰς χεῖρας μας ἐκρατοῦμεν μέθυσον καὶ ἡλίθιον μόνον ἄνθρωπον.

Εἰς τὰς κραυγὰς τῆς θείας καὶ τῆς Σάσας προσέδραμον οἱ ὑπηρέται οἵτινες ἀπήγαγον τὸν δολοφόνον, ἐνῷ ἡμεῖς ἐσπεύσαμεν πρὸς τὸν θεόν, στηριζόμενον εἰς τὴν περιοχὴν τῆς θύρας· τὸ σῶμά του ἐκάπετο, οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἦσαν θαμβοί, δὲν ἐφώναζεν ἀλλ' ἐστέναζεν ἡχηρῶς. Ἡ τρέμουσα χεὶρ τοῦ ἐθλίβεν ἔτι σπασμωδικῶς τὴν πληγὴν του, ἐπὶ δὲ τοῦ λευκοῦ ἐσκακεδίου καὶ ἐπὶ τῆς περισκελίδος τοῦ ὑπῆρχον μεγάλαι αἱματηραὶ κηλίδες. Ὅταν τὸν μετεφέρμεν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ τὸν ἐξηπλώταμεν ἐπὶ τοῦ ἀνιχνιτροῦ εἶδομεν φεῦ! ὅτι οὐδεμία ἐλπίς ὑπῆρχεν. Ἡ πληγὴ ἦτο θανάσιμος.

Ἦτο ἐνδεκάτῃ καὶ τρία τέτατα. Εἰς τὸν τελευταῖον ἦχον τοῦ μετονυχτίου τοῦ παλαιοῦ ὥρολογίου τῆς μεγάλης αἰθούσης, ὁ ἄτυχος θεὸς μου ἐξέπνευσε.

Τοιοιουτρόπως τὴν 14 Μαΐου 1861, ἡμέραν πρὸς ἡμέραν μετὰ τριακονταετιᾶν, ἐξεπληρώθη ἡ προσφητεία τῆς βοήμη· Ὁ Ναοὺμ Σερέδας ἐτήρησε τὸν λόγον του
(Μετὰφρασις) Γ. Α. Β.

Ἡ ΣΧΟΛΗ ΤΗΣ ΥΑΣΝΑΙΑ ΠΟΛΙΑΝΑΣ

(ὑπὸ τοῦ κόμητος Λέοντος Τολστόϊ.)

(Συνέχεια)

Αἱ ἐσπέραι εἰσὶν ὠρισμέναι διὰ τὰ ἄσματα, τὴν προοδευτικὴν ἀνάγνωσιν, τὰ πειράματα τῆς φυσικῆς καὶ τὰ γραπτὰ μαθήματα. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀναγνώσεως, τὰ μεγαλειότερα παιδιὰ συναθροίζονται περὶ τραπέζης, μὲ τὰς κεφαλὰς προσεγγίζουσας ἀλλήλαις, μὲ τοὺς πόδας κεχωρισμένους. Ἐν ἐξ αὐτῶν ἀναγινώσκει, καὶ ὅλα διακρινοῦσιν ἀμοιβαίως τὰς ἐντυπώσεις τῶν. Τὰ μικρότερα τοποθετοῦνται ἀνὰ δύο ἀπέναντι τῶν βιβλίων αὐτῶν, καὶ ἐὰν τὸ βιβλίον εἶνε ἀνάλογον τῇ ἀντιλήψει αὐτῶν, ἀναγινώσκουσιν ὅπως καὶ ἡμεῖς ἀναγινώσκομεν, καλοκαθισμένοι ὑπὸ τὸ φῶς, ἡσύχως ἀκουμβισμένοι, ἀπολαύοντες προφανοῦς εὐχαριστήσεως. Τινὰ ἐξ αὐτῶν, θέλοντα νὰ συνενώσωσι δύο ἡδονὰς ἑμοῦ, ἐρχονται καὶ τοποθετοῦνται πλησίον τῆς ἀνημμένης θερμάστρας· θερμαίνονται καὶ ἀναγινώσκουσι ταῦτο χρόνος.

Εἰς τὰ πειράματα τῆς φυσικῆς δὲν γίνονται δεκτοὶ ὅλοι οἱ μαθηταί, ἀλλὰ μόνον οἱ μεγαλειότεροι καὶ οἱ φρονιμώτεροι τῆς δευτέρας τάξεως. Τὸ μάθημα τοῦτο, ὅπως κατήντησε παρ' ἡμῖν — καὶ εἶνε τὸ τελευταῖον τῆς ἐσπέρας — ἀποτελεῖ τὸ φανταστικώτερον, τὸ γονιμώτερον καὶ μᾶλλον κατὰλληλον διὰ τὸ πνεῦμα τῶν παιδῶν μάθημα. Ὁμοιάζει πρὸς διήγημα. Καὶ ὄντως, τὸ πᾶν προσωποποιεῖται δι' αὐτά. Ἡ μαγνητισμένη βελόνη, ἥτις ἀποκλίνει τὰ τρίμματα τοῦ σιδήρου, αἵτινα περιπατοῦσιν ἐπὶ τοῦ χαρτοῦ, κάτωθεν τοῦ ὁποῦ περιάγεται μαγνήτης· αὐτὰ τὰ πράγματα τοῖς φαίνονται ὡς ἄτομα ζῶντα· τὰ ἀγγινοῦστερα, ὅσα ἐνοοῦσι τὰ αἷτια τῶν φαινομένων τούτων, ἐξίστανται.

— Ἰδате;... Ποῦ; Ποῦ;... Στάθηκε!... Πῶ!... πῶ!... κλπ. κραυγάζουσι.

Συνήθως, τὰ μαθήματα τελειοῦνσι μεταξὺ ὁγδόης καὶ ἐννάτης ὥρας, ἐκτὸς μόνον ὁσάκις ἡ ξυλουργικὴ κρατεῖ ὀλίγον περισσότερον τὰ μεγάλα παιδιὰ. Καὶ ὁλόκληρος ὁ ὄμιλος, μὲ μίαν φωνήν, ὁρμᾷ ἀναμιξὲς εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ ἐκεῖθεν ἀρχίζει νὰ χωρίζηται, καὶ διασκορπίζεται εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα τῆς κώμης. Κάποτε διασκεδάζουσιν ἀνερχόμενα ἐπὶ τῶν μεγάλων ἐλκύνθων, τὰ ὁποῖα εἶνε πρὸ τῆς θύρας τοῦ ἀμαξηλάτου. Τὰ σύρουσιν ἐξω, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ, πλησίον τῆς κώμης, καὶ ἐκεῖ διασκεδάζουσιν, ἀναμιξὲς ἔλκοντα καὶ ἐλκόμενα, ἐντὸς τῆς χιόνος.

Ἐξω τῆς σχολῆς ὑπάρχει πλήρης ἐλευθερία· νέαι ὁλως σχέσεις ὑφίστανται μεταξὺ μαθητοῦ καὶ διδασκάλου, ἐν αἷς ἐκπικρατεῖ ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία τῶν τρόπων, ἡ μεγαλειτέρα ἀπλότης, ἡ μεγαλειτέρα ἐμπιστοσύνη αἱ σχέσεις δηλαδὴ, αἵτινες μᾶς φαίνεται, ὅτι εἰσὶ τὸ ἰδεώδες πρὸς τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ τείνῃ ἡ Σχολή.

Ἐσχάτως ἀνέγνωσαν εἰς τὴν πρώτην τάξιν τὸ «Wiy» τοῦ Κογὸλ. Αἱ τελευταῖαι σκηναὶ παρήγαγον ζωηράν ἐντύπωσιν καὶ ἐκλόνισαν τὴν φαντασίαν αὐτῶν. Τινὰ αὐτῶν ἐμιμοῦντο τὴν μάγισσαν, καὶ ἀδιακόπως ὠμίλουν περὶ τῆς τελευταίας νυκτός.

Δὲν ἔκαμνε ψυχὸς ἐξω. Ἦτο νύξ χειμερινή, ἄνευ σελήνης, μὲ σύννεφα εἰς τὸν οὐρανόν. Πλησίον τῆς τριόδου ἐσταματήσαμεν. Οἱ μεγαλιότεροι μαθηταί, οἱ ὄντες ἐν τῇ Σχολῇ ἀπὸ τριετίας, ἐστάθησαν πλησίον μου, παρακαλοῦντες με νὰ τοὺς φέρω μακρύτερα· οἱ μικροὶ παρετηρήθησαν ἐπὶ στιγμὴν, ἐπειτα ὤρμησαν πρὸς τὰ κάτω τοῦ βουνοῦ. Οἱ μικρότεροι ἐδίδασκοντο ἀπὸ μικροῦ χρόνου ὑπὸ διδασκάλου νέου. Μεταξὺ ἐμοῦ καὶ αὐτῶν δὲν ἐπεκράτει εἰσέτι ἡ αὐτὴ ἐμπιστοσύνη, οἷα καὶ μετὰ τῶν μεγαλιτέρων.

— Λοιπόν! Νὰ πᾶμεν εἰς τὴν ἄμυναν (μικρὸν δάσος διακοσίους πόδας μακρὰν τῆς οἰκίας) εἶπεν εἰς αὐτῶν.

Πλέον πάντων τῶν ἄλλων παρεκάλεσεν ὁ Φέδκας, παιδίον δεκαετὸς φύσις λεπτοφυῆς, ἐπιδεκτικὴ ἐντυπώσεων, ποιητικὴ καὶ γενναία. Ὁ κίνδυνος ἀποτελεῖ δι' αὐτὸν τὸν πρώτιστον ὅρον τῆς ἡδονῆς.

(ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΣΣΙΑΣ

Οἱ Βασιλεῖς τῆς Πρωσσίας διεκρίθησαν ἅπαντες ἐπὶ μακροβιότητι· ἐντὸς δὲ 281 ἐτῶν, μόνον ὁκτώ ἀνῆλθον εἰς τὸν θρόνον.

Ὁ Φρειδερίκος Γουλιέλμος, Ἐκλέκτωρ Βρανδεμβούργου, ἐγένετο Ἡγεμὼν τῆς Πρωσσίας τῷ 1657, δυνάμει τῆς συνθήκης τοῦ Βεϊλάου, καὶ ἀνεγνωρίσθη ὡς ἀνεξάρτητος, σχηματίζας δὲ ἰσχυρὸν στρατὸν, ἐνίκησε τοὺς Σουηδοὺς ἐν Φιχερβίλγκ.

Ἐφ'έρθη εὐγενέστατα πρὸς τοὺς ἐν Πρωσσίᾳ, μετὰ τὸ διάταγμα τῆς Νόντης, καταφυγόντας Γάλλους. Ἐπροστάτευσεν τὰ δημόσια ἔργα καὶ τὰς ἐπιστήμας, καὶ ἀφῆκεν ἐν ἑκατομύριον ὑπάρχων εἰς τὸν Φρειδερίκον Α'. ὅστις ἔλαβε πρῶτος τὸν τίτλον τοῦ Βασιλέως τῆς Πρωσίας.

* *

Ὁ Φρειδερίκος Α' διεδέχθη τὸν πατέρα αὐτοῦ κατὰ τὸ 1688, ἀκριβῶς δύο αἰῶνας πρὸ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Φρειδερίκου Γ'.

Ἐχειροτονήθη δὲ Βασιλεὺς ἐν Καινιγσδέρβη τῇ 18 ἰανουαρίου 1701.

Προεπάθει νὰ ἐνώσῃ τοὺς Δουθηρανούς καὶ τοὺς Καλβινιστάς, ὑπῆρξε καὶ αὐτὸς φιλόξενος διὰ τοὺς Γάλλους ἐξορίστους, ἐξωράισε τὸ Βερολίον, ἱδρύσας τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ἄλας καὶ τὴν Βασιλικὴν τοῦ Βερολίνου Ἑταιρίαν.

Ἔσχε σύζυγον πολὺ ἀνεπτυγμένην γυναῖκα, μαθητρίαν τοῦ Λαίβνιτζίου.

Ὁ τίτλος τοῦ Βασιλέως ἀνεγνωρίσθη αὐτῷ μετὰ τὴν εἰρήνην τῆς Οὐτράχτης.

Ἀπεβίωσε τῷ 1713.

* *

Τὸν Φρειδερίκον Α' διεδέχθη ὁ Φρειδερίκος Γουλιέλμος Α', ὅστις ἔζησε μέχρι τοῦ 1740.

Οἱ πόθοι τοῦ ἐστρέφοντο ἀποκλειστικῶς πρὸς τὰ ὅπλα.

Διέκοψε τὰ μεγάλα ἔργα, ἅτινα ὁ πατὴρ του εἶχεν ἀρχίσει, παρημέλησε τὰς σπουδὰς, ἐγκατέλειψε τὴν πολυτέλειαν τῆς Αὐλῆς, καὶ μόνον ἐφρόντισε περὶ τοῦ στρατοῦ.

Ἀπασαί αἱ οἰκονομίαι, ἃς ἐπύησατο ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, ἐξωδεύοντο εἰς προμηθείας καλῶν ὀπλῶν καὶ εἰς αὐτῶν μισθοῦ εἰς τοὺς στρατιώτας, εὐρώστους καὶ ἀρειμανίους.

Τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου του διήρχετο ζωγραφίζων νέα σχέδια στολῶν διὰ τὸν στρατόν.

* *

Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ Φρειδερίκου Β', ὅστις, δεκαοκταετῆς μόλις, ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον τῷ 1740, ὑπῆρχε μεγίστη διαφορά χαρακτῆρος.

Ὁ Φρειδερίκος Γουλιέλμος Α' δὲν εὐηρεστεῖτο διὰ τὴν κλίσιν ἣν εἶχεν ὁ υἱὸς του πρὸς τὰς φιλοσοφικὰς μελέτας.

Οἱ δὲ ὁπαδοὶ τοῦ στρατιωτικοῦ συστήματος, τοῦ ἐγκαινισθέντος ὑπὸ τοῦ Φρειδερίκου Γουλιέλμου Α' ἐφοβοῦντο μὴ ὁ διάδοχος παραμελήσῃ τὰ ὅπλα, χάριν τῶν θεωρητικῶν φιλοσοφικῶν μελετῶν.

Αἱ πρῶται ὁμοίαι πράξεις του ἀπέδειξαν, ὅτι ἡ φιλοσοφία του ἦτο πολὺ πρακτικὴ.

Τούτῳ ἐνόησε πολὺ ταχέως ἡ Μαρία Θηρεσία.

Πρῶτος νὰ λάβῃ τὰ ὅπλα ὅπως ἀποκρούσῃ τὰς ἐπὶ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Στέμματος ἀξιώσεις τοῦ συζύγου αὐτῆς, τοῦ Φραγκίσκου, ὑπῆρξεν ὁ Φρειδερίκος Β', ὅστις κατέλαβεν ἐν ἀκαρεὶ τὴν Σλεσσία καὶ διὰ τῆς ἐν Μόλβιτς νίκης, τὴν ἐκυβέλευσεν ὅλην τὴν ἀπρίλιον τοῦ 1741.

Εἶτα δὲ εἰσέβαλεν εἰς Μωραβίαν, καὶ, διὰ τῆς κατὰ τὸν Μάιον 1742 νίκης τῆς Κζαζλάου, ἀφῆρεσε τοῖς Αὐστριακοῖς πᾶσαν ἐλπίδα περὶ ἀνακτήσεως τῆς Σλεσίας.

Ὁ Φρειδερίκος Β' συνωμολόγησε τὴν περὶ εἰρήνης συνθήκην μετὰ τῆς Μαρίας Θηρεσίας, τὴν κυρωθεῖσαν ἐν Βερολίνῳ τῇ 18ῃ ἰουλίου, ὑποχρεούμενος νὰ παύσῃ τὸν πόλεμον καὶ νὰ παραιτηθῇ πάσης κατὰ τῆς Αὐστρίας συμμαχίας.

Μετὰ τρία ἔτη, φοβούμενος μὴ ἡ ἔνωσις τῆς Αὐστρίας μετὰ τῆς Σαξωνίας διαφισθηθῇ αὐτῷ τὴν κυριαρχίαν τῆς Σλεσίας, ἀνένεωσεν ἐν Φραγκφούρτῃ τὴν μετὰ τὴν Γαλλίαν, τῆς Σουηδίας καὶ τοῦ Παλατινοῦ Ἐκλέκτορος συμμαχίαν.

Τοῦ πολέμου τότε ἐπαναληφθέντος μετὰ νεωτέρας θερμότητος, οἱ Πρώσοι κατέλαβον τὴν Βοημία.

Διὰ τῶν νικῶν τῆς Φρινδέρργης καὶ τῆς Σόχρ, τῆς Κέσσελορφ καὶ τῆς Δ'έσσης, ὁ Φρειδερίκος ἐπέβαλε τὴν εἰρήνην.

Κατὰ τὸν ἑπταετῆ πόλεμον, πολεμῶν κατὰ τῶν στρατευμάτων τῆς Γαλλίας, τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Αὐστρίας, ὁ Φρει-

δερίκος Β' ἀνῆρχετο εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης. Ἡ δὲ Πρωσία, μετὰ 5 μόνον ἑκατομμυρίων κατοίκων, ἀνῆλθεν εἰς τὸν βαθμὸν Δυνάμεως πρῶτης τάξεως.

* *

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Φρειδερίκου Β', τῷ 1786, τὸν θρόνον διεδέχθη ὁ Φρειδερίκος Γουλιέλμος Β', ὁ ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων βασιλεύσας, καὶ ἀποθανὼν τῷ 1797.

Ἦτο ἐπὶ κεφαλῇς τῶν στρατευμάτων τῶν συμμάχων, οἵτινες εἰσῆλθον τῷ 1792 εἰς τὸ γαλλικὸν ἔδρανον.

Διῆλθε δὲ πάλιν τὸν Ρῆνον τὸν ὁκτώβριον 1792, ἐνοήσας ὅτι οἱ σύμμαχοι ἐκράτουν αὐτὸν εἰς τὰ γαλλικὰ σύνορα, ὅπως μὴ διανεμῶνται τὴν νέαν λεῖαν μετ' αὐτοῦ.

* *

Ὁ διάδοχός του, Φρειδερίκος Γουλιέλμος Γ', ἔφερε τὸ Πρωσικὸν Στέμμα ἀπὸ τοῦ 1797 μέχρι τοῦ 1840.

Μετ' αὐτοῦ δὲ εἰσῆλθεν εἰς Παρίσις ὁ υἱὸς του Γουλιέλμος, ὅστις ἐπολέμησεν εἶτα παρὰ τῷ πλευρῷ τοῦ ἐν Βατερλώ.

* *

Ὁ πρῶτος υἱὸς τοῦ Φρειδερίκου Γουλιέλμου Γ' διέτέλεσε Βασιλεὺς τῆς Πρωσίας ἀπὸ τοῦ 1840 μέχρι τοῦ 1861.

Αἱ ἀναμνήσεις τῶν τελευταίων 48 ἐτῶν, ἀπὸ τοῦ Φρειδερίκου Γουλιέλμου Α' μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ διαδόχου του, εἶναι πρόσφατοι εἰς τὴν μνήμην ἑκάστου, καὶ περιττὸν θ' ἀπεβαινε πᾶσα αὐτῶν ἀνακεφαλαίωσις.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐπταέτις ὀρφανὴ ἀντρέφετο ὑπὸ τῆς θείας τῆς.

Ὅτε δὲ μετέβη μετ' αὐτῆς εἰς φιλικὴν οἰκίαν, εἶδεν ἐν τῷ κοιτῶνι κλίνην διπλὴν ἐρωτᾷ λοιπὸν τὴν οἰκοδόμοισιν, δεικνύουσα τὴν κλίνην.

— Ἀ' Ἐκεῖ κοιμᾶσθε ; »

— Ἀ' Μάλιστα. »

— Ἀ' Καὶ ὁ κ. Β. ; »

Ἡ ἐρώτησις ἦτο πολὺ δυσχερὴς, ἀλλ' ἡ κυρία ἀπεκρίνατο μετὰ φιλαληθείας.

— Ἀ' Καὶ ἐκεῖνος ἐκεῖ. »

— Ἀὐτὸ πρέπει νὰ τὸ διηγηθῶ εἰς τὴν θείαν μου Κυττάξατε, χθὲς ἐφοβούμην, διότι ἡ Μαρία δὲν ἦτο εἰς τὸ σπῆτι καὶ ἐχώθηκα κρυφὰ εἰς τὸ κρεββάτι τοῦ ἀδελφοῦ. Ἡ θεία ἦλθε νὰ κοιμηθῇ μαζί μας καὶ τότε λέγει, ὅτι δὲν πρέπει πλέον νὰ πηγαίνω εἰς τὸ κρεββάτι τοῦ Λουδοβίκου, διότι δὲν ἀρμόζει εἰς κοράσιον νὰ κοιμᾶται εἰς τὴν κλίνην ἐνὸς νέου. Καὶ σεῖς ὅμως εἰσθε πλέον μεγάλη καὶ κοιμᾶσθε εἰς τὴν κλίνην τοῦ κ. Β. ! »

Ἐν ᾧ δ' ἔλεγεν ταῦτα, ἡ Μάρθα ἐβλεπε συγχρόνως τὴν κυρίαν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ τόσης περιεργείας, ὥστε περιελθούσα ἡ κυρία εἰς ἀμυχανίαν, ἐβόηθησεν ἑαυτὴν στρέψασα τὴν προσοχὴν τοῦ παιδίου εἰς ὠραῖόν τι ἄνθος.

* *

Τὸ αὐτὸ τρομερὸν παιδίον περιήγαγεν ἐν ἔτος πρὸ τούτου τοῦ γεγονότος τὴν θείαν αὐτῆς εἰς φοβερὰν ἀμυχανίαν. Ἡ θεία ἔλαβε παρὰ τοῦ ἱατροῦ πικρὰ καταπότια, ὅτε κατέπινε τὸ πρῶτον τὸ μὲν καὶ ἐκ δυσαρεσκείας, τὸ δὲ καὶ χάριν ἀστείότητος, εἶπε· «Νὰ τὸν πᾶρ' ὁ διάβολος τὸν ἱατρὸν. » Ἡ Μάρθα δὲν εἶχεν ἄλλο νὰ πράξῃ ταχύτερον, ἢ νὰ φωνάξῃ εἰς τὸν ἱατρὸν, ὅτε ἦλθεν οὗτος πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτῆς.

Ἀ' Ἡ θεία εἶπε· νὰ πᾶρ' ὁ διάβολος τὸν ἱατρὸν. »